

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 8 ธันวาคม 2563

"ประเด็นเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลังและ COVID-19"

1. เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน ในพื้นที่บางส่วนของท้องที่อำเภอเด่นชัย อำเภอสูงเม่น อำเภอเมืองแพร่ อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอสอง จังหวัดแพร่ อำเภองาว จังหวัดลำปาง อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา และอำเภอป่าแดด อำเภอเทิง อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอดอยหลวง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน ในพื้นที่บางส่วนของท้องที่อำเภอเด่นชัย อำเภอสูงเม่น อำเภอเมืองแพร่ อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอสอง จังหวัดแพร่ อำเภองาว จังหวัดลำปาง อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา และอำเภอป่าแดด อำเภอเทิง อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอดอยหลวง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้

เป็นการกำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางรถไฟ และทางและสะพานข้ามทางรถไฟ ตามโครงการก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ และเพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ที่มีสิทธิเข้าไปทำการสำรวจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนที่แน่นอน ซึ่งสำนักงานประมาณแจ้งว่าจะจัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็นและเหมาะสม เมื่อร่างพระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับแล้ว

2. เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

1. หลักการและกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณฯ พ.ศ. 2565 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) (ยุทธศาสตร์ชาติ) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) (แผนแม่บทฯ) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฯ) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) (นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. 2564 - 2565 (แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และนโยบายรัฐบาล โดยมุ่งให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับประเด็นการพัฒนาตามแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ จำนวน 4 ประเด็น ประกอบด้วย (1) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) (2) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) (3) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) (4) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) ที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้สามารถรับมือและเตรียมความพร้อมในการเยียวยาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการฟื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมให้กลับเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

2. โครงสร้างของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณฯ พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย

2.1 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- (1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- (2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- (5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2.2 รายการคำดำเนินการภาครัฐ ประกอบด้วย รายการเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ รายการเพื่อชดใช้เงินคงคลัง และรายการเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

3. เรื่อง รายงานประจำปี (มกราคม – มิถุนายน 2563) ของธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาวะเศรษฐกิจ เศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2563 หดตัวสูงจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งมาตรการปิดเมืองที่เข้มงวดส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ต้องหยุดดำเนินการชั่วคราว การส่งออกบริการภาคการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบมากจากมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ การส่งออกสินค้าได้รับผลกระทบจากรายได้ของประเทศคู่ค้าอ่อนแอลง การบริโภคภาคเอกชนหดตัวสูงตามการจ้างงาน รายได้ครัวเรือน และความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่อยู่ในระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ การลงทุนภาคเอกชนหดตัวสูงตามภาวะอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ และความเชื่อมั่นภาคธุรกิจปรับลดลงตามผลกระทบและความไม่แน่นอนในระยะข้างหน้า ซึ่งการใช้จ่ายภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการพยุงเศรษฐกิจ นอกจากนี้ เสถียรภาพเศรษฐกิจภายในประเทศมีความเปราะบางมากขึ้น โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปติดลบตามราคาหมวดพลังงาน ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังคงเป็นบวกแต่ปรับลดลงมากตามอุปสงค์ในประเทศที่อ่อนแอลง และอัตราการว่างงานเร่งตัวขึ้นมาก ส่วนเสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องและสามารถรองรับความผันผวนของตลาดการเงินโลกได้ อัตราแลกเปลี่ยนอ่อนค่าลงจากเดือนธันวาคม 2562 เนื่องจากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดปรับลดลงมากตามรายรับจากนักท่องเที่ยวและนักลงทุนต่างชาติลดการถือครองสินทรัพย์เสี่ยงซึ่งรวมถึงสินทรัพย์ในภูมิภาคและประเทศไทย

4. เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามมาตรา 10 แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ตามที่รัฐบาลได้ตราพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2563 โดยได้กำหนดวงเงินกู้ไม่เกิน 1 ล้านล้านบาทเพื่อนำไปใช้สำหรับแผนงานหรือโครงการตามบัญชีท้ายพระราชกำหนด และตามมาตรา 10 แห่งพระราชกำหนดฉบับนี้กำหนดให้ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้ กค. รายงานการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ที่กระทำในปีงบประมาณที่แล้วมาแล้วให้รัฐสภาทราบ โดยรายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของการกู้เงิน วัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ รวมถึงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับ

รายละเอียดของการกู้เงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 กค. ได้ลงนามในสัญญากู้เงินและออกตราสารหนี้ภายใต้พระราชกำหนดแล้ว จำนวน 373,761.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.38 ของวงเงินกู้ตามพระราชกำหนด และมีวงเงินกู้คงเหลือตามพระราชกำหนด จำนวน 626,239.00 ล้านบาท ซึ่ง กค. จะได้ดำเนินการทยอยกู้เงินเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการเพิ่มเติมตามความจำเป็นและความสอดคล้องกับการใช้เงินของโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ ประกอบด้วย

- 1) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- 2) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- 3) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

โดยเงินกู้ตามพระราชกำหนดดังกล่าวสามารถนำไปใช้จ่ายตามแผนงานโครงการตามบัญชีท้ายพระราชกำหนด อันประกอบด้วย 3 แผนงานหรือโครงการ ดังนี้

(1) แผนงานที่ 1 แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข วงเงิน 45,000.00 ล้านบาท

(2) แผนงานที่ 2 แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ วงเงิน 555,000.00 ล้านบาท

(3) แผนงานที่ 3 แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน 400,000.00 ล้านบาท

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับ

การดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2563 มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 4 โครงการ ภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (แผนงานที่ 2) โดยสามารถช่วยเหลือให้กับผู้มีสิทธิ จำนวน 30,524,376 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 89.92 จากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 33,946,103 ราย

สถานการณ์การอนุมัติแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดดังกล่าวแล้ว จำนวน 46 โครงการ วงเงินรวม 476,587.44 ล้านบาท และหน่วยงานเจ้าของโครงการได้เบิกจ่ายเงินกู้แล้ว จำนวน 298,071.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62.54 ของกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

การดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ยังมีโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการและอยู่ระหว่างพิจารณาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินโครงการ ซึ่ง กค. จะรายงานผลการกู้เงินและผลสัมฤทธิ์เมื่อโครงการดังกล่าวดำเนินการแล้วเสร็จต่อไป

5. เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุม ครั้งที่ 30/2563

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ 30/2563 เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2563 ที่ได้มีการพิจารณากลั่นกรองข้อเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (พระราชกำหนดฯ) ตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอ ดังนี้

1. อนุมัติโครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 2 ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังกระทรวงการคลัง วงเงินรวม 22,500 ล้านบาท โดยใช้จ่ายจากเงินกู้ตามพระราชกำหนดฯ ภายใต้แผนงานที่ 3.3 พร้อมทั้งมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังรับความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการต่อไป

2. อนุมัติโครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 2 ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง วงเงินและแหล่งเงิน จำนวนไม่เกิน 20,635.4925 ล้านบาท โดยให้ขอรับจัดสรรเงินงบประมาณจากงบกลางฯ

3. อนุมัติการปรับปรุงรายละเอียดวิธีดำเนินโครงการเราเที่ยวด้วยกันและโครงการกำลังใจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตามที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเสนอ ทั้งนี้ เห็นควรให้ปรับลดวงเงินสำหรับจัดกิจกรรมกระตุ้นการเดินทางในรูปแบบ Consumer Fair จำนวน 3 ครั้ง ภายใต้โครงการเราเที่ยวด้วยกัน จากวงเงิน 9,000,000 บาท เป็น 8,080,000 บาท (ปรับลด 920,000 บาท) พร้อมทั้งมอบหมายให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและธนาคารกรุงไทยฯ รับความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการต่อไปด้วย

4. มอบหมายให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเร่งสร้างความชัดเจนของการดำเนินโครงการเที่ยวไทยวัยเก๋ตามประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการฯ เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน รวมถึงการลงทุนต่าง ๆ ของภาคเอกชน เพื่อให้สถานะการบริโภคและการลงทุนกลับเข้าสู่ระดับปกติได้โดยเร็วตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และนำเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่งตามขั้นตอนต่อไป